

ABONAMENTUL:

Pe un an . . . 160 Lei
Pe jumătate
de an . . . 80 Lei
Exemplarul . . . 3 Lei

ROMÂNUL

ORGAN AL PARTIDULUI NAȚIONAL-ȚĂRĂNESC ARAD

REDAȚIA
și
ADMINISTRAȚIA
ARAD
Strada Horia No. 2.
(Clubul Partidului
Național Țărănesc)

Haga

Ziua de 20 Ianuarie a adus cauzei românești o incontestabilă biruință. Teza reparațiilor orientale a fost rezolvită întocmai susținerilor reprezentanților români. Chestiunea aproape interminabilă a optanților și odată cu aceasta toate celelalte chestiuni de despăgubire pendinte ale statelor miciei înțelegeri s'au închis prin un succes formidabil al României incomparabil dela război încoace. Strălucita pledorie a dlui ministru Titulescu secundată de agilitatea dlui ministru de externe Mironescu și a subsecretarului de stat Lușoianu, cari în tot timpul debaterilor se întretineau la Haga, a invins toate piedecile cari se puneau cu desperare de către statele debitoare. Toate tendințele cari țintuiau în existența noastră au fost complectamente sfărmate și toate deziteratele statului român satisfăcute.

Succesul consistă în semnarea planului lung care prevede norme de despăgubire pacinică a statelor învingătoare de statele învinse și în interpretarea și aplicarea acestor norme în favoarea țării noastre. D. Titulescu prin geniala-i vervă încurajată de un sentiment patriotic a știut să determine pe reprezentanții marilor state să dea loc pretențiilor noastre juste ca mai apoi să poată culege în favoarea țării fructele neobositei sale lupte ce a dus o aproape șapte ani în apărarea tezei reparațiilor de război și în chestiunea optanților maghiari.

Dacă în mare parte meritul se cuvine dlui Titulescu și celorlalți delegați nu mai puțin merit are în reușita acestei teze guvernul actual.

Lupta dărză dusă de d. Titulescu parte în apărarea intereselor parte pentru afirmarea suveranității noastre n'ar fi avut succesul dela 20 Ianuarie dacă în fruntea țării nu se găsea un guvern democratic și pătruns de spiritul legalității. Rezultatul dela Haga în consecință este eoul acestor concepții pure de legalitate și democratism pe cari le-a înstăpănit dela preluarea guvernului partidul național-țărănesc. Or, date fiind aceste deosebite percepte de sănătoasă chivernisire și administrație introdusă de guvernul dlui Iuliu Maniu, streinătatea a apreciat lucrările de până acum și ne-a acordat sprijinul binemeritat.

Iată de ce nici nu ne surprinde succesul dela 20 Ianuarie și de ce îl considerăm drept rezultat natural al năzuințelor noastre. El este rezultatul indiscutabil al

La urne!

Ziua de 5 Februarie cheamă pe fiecare membru al partidului național-țărănesc să-și afirme solidaritatea cu steagul victorios al partidului său. Este întâiul prilej când țărănimea noastră în general este pusă în fața drepturilor sale pentru a alege între bine și rău. Este ocaziunea când singură poate hotări, în deplină libertate, în treburile de gospodărie județeană și comunală, în baza legii noi administrative adusă de guvernul democrat al dlui Iuliu Maniu. Nu ne îndoim că țărănimea noastră apreciază principiile democratice de decentralizare și autonomie consfințite în noua lege și se va apropia de urne solidară și cu încredere în membrii listei No. 1 cu semnul O (cercul), ai partidului național țărănesc, singuri în drept și cei mai chemați să dea o bună deslegare problemelor județene și comunale după legea dreaptă adusă de partidul legalității și al dreptății.

Nu credeți puilor de năpârcă, cari sunt liberalii și averescanii! nici dacă poartă suman și cioareci.

La urne deci cu curaj și încredere și votați la alegerea consiliului județean cu reprezentanții guvernului dlui Iuliu Maniu!

Trăiască lista No. 1 cu semnul cercul O!

Trăiască alegătorii ei!

ROMÂNUL.

Trei factori

Incontestabil că la victoria României la Haga au colaborat trei factori: d. Titulescu, guvernul dlui Maniu și mica înțelegere.

D. Titulescu de șapte ani lucrează la deseversirea lucrărilor de despăgubire a României din partea debitorilor beligeranți cu o persistență neîntrecută și a epuizat în acest scop toate argumentele cari puteau servi interesele noastre continuând cu o atragere ce pasionează să ducă până la sfârșit lupta. Ceace însă părea la început că se poate realiza cu ușurință datorită superioarelor calități ale acestui bărbat, s'a dovedit la urmă că este și a fost pendinte și de alte împrejurări de cari nu prea s'a ținut seamă.

Aceste împrejurări cari deoparte paralizau dezvoltarea internă a țării și de alte parte zădărniceu munca dlui Titulescu au fost: situația desperată create de guvernul liberal și averescan în lipsa concepțiilor legalității și corupția ce începu a numai da de margini ceace rezultase discreditarea țării în streinătate. Or, această stare de lucruri era perfect cunoscută streinătății fiindu-i arătată în toată nudită-

guvernului actual și complectează o activitate în plin progres.

Rezultatul dela Haga ne îndreptățește în mod legitim a crede în o cât mai grabnică îndreptare a vieții noastre în toate ramurile de dezvoltare sub scutul marilor nostri aliați și sub conducerea unui guvern care ne apropiase de Occident și are încrederea și sprijinul marilor state.

Petronius.

tea ei reală și crudă și în orice caz de propagandistii plătiți de statele dușmane nouă. Ungaria și Bulgaria plăteau anual miliarde pentru cultivarea unui spirit antagonist împotriva noastră. Materialul de care aveau nevoie l-a furnizat guvernul liberal și averescan și dedestabila noastră situație creată de aceste guverne prin călcarea legilor, furtul de urnă, delapidările de bani publici și prin vandalismul care băntuia întreaga noastră organizație internă. Bine înțeles, streinătatea fiind pusă în fața unei asemenea stări care ne contesta orice organizare sănătoasă și orice năzuință de occidentalizare s'a dat înapoi refuzând sprijinul de care aveam atâta nevoie.

D. Rothermere s'a îngrijit la rândul-i să ne dedice în presa engleză cuvinte nu prea măgulitoare agitând chestiunea optanților cu tendința de revizuire a păcii dela Trianon care consfințise actualele noastre hotare.

Solidaritatea miciei înțelegeri justificase numai în parte pretențiile noastre de despăgubire. Era prea puțin ca succesul să fie complect. Se simțea necesitatea unui nivel moral în chestiunile noastre interne ca această solidaritate să se vadă a fi deseversită și sinceră. Era prin concluzie necesar un guvern care să fie pătruns de un sentiment moral și care cu sinceritate să vrea apropierea noastră de statele apusene.

Că guvernul așteptat de străinătate a fost guvernul dlui Maniu este deplin justificat prin obținerea împrumutului. O prea pronunțată manifestație a încrederii și a prieteniei și semnul că statele mari au așteptat și au nă-

Dnii parlamentari ai aradului pentru pavarea străzilor din suburbii.

Municipiul intenționând, cum am relatat în numărul nostru anterior, să clădiască un mare edificiu pe malul Mureșului și să sape bazine pentru a deschide un strand igienic și mai confortabil celui actual, dnii parlamentari în ședința comisiei interinare de curând ținută la primăria orașului Arad au ridicat cuvântul și au combătut energic aceste investițiuni noi relevând ca fiind de o mai imperioasă necesitate repararea și pavarea străzilor din suburbii românești din jurul Aradului. S'au declarat în principiu aderenti al intențiunii pentru a se realiza și noul strand în anii de mai târziu, dar au remarcat ca fiind de o mai mare importanță modernizarea suburbiilor, ce nu poate suferi amânare.

Suntem de acord cu dnii parlamentari și dorim ca în sfârșit suburbiilor românești să li se acorde soliditatea cuvenită după prestațiunile ce le fac orașului Arad. Aceasta nu înseamnă că am fi împotriva noului strand, piu.

Plășile noi din județ.

La 27 Ian. a sosit la prefectura județului dispoziția Ministerului de Interne prin care în județul Arad se mențin nouă plăși. Astfel a fost menținută plasa Arad, Chișineu, Pecica, Radna, Șiria, Sebis, Ineu, Sântana și Halmagi, Plasa Târnova a fost desființată comunele fiind repartizate, după dorința populației, plășilor Ineu, Șiria și Sebiș. Pretorii plășilor au fost menținuți cu modificările, că d. A. Puticiu a fost trecut dela Sântana la Sebiș. d. Ștefănică N. dela Sebiș la Radna și d. S. Pop Zaslo dela Șiria la Sântana. Postul rămas vacant la Șiria s'a complectat prin o nouă numire.

Marea victorie a guvernului la alegerea de deputat în Caraș

Mercuri la 29 Ianuarie ac. s'a ținut alegerea unui deputat în județul Caraș în locul decedatului protopop și deputat Gașpar. Dăm aci rezultatul împozant al alegerii:

Lista No. 1, d. Conciatu independent 2542 voturi.

Lista No. 2, d. Manoiescu guvernamental 31,114 voturi.

Lista No. 3, d. Voinescu social-democrat 7345 voturi.

Lista No. 4, d. Brudariu lupist 865 voturi. Rezultatul confirmă că guvernul intrunește încrederea unanimă în întregul Banat.

dădui indeptarea țării noastre.

Guvernul dlui Maniu a creat o nouă viață de stat ceace a servit dlui Titulescu ca punct de reper în pledoria genială și patriotică prin care ne susținuse cu succes interesele țării.

Credem, că suntem înțeleși. iu.

BULETINUL AGRICOL

al Camerei de Agricultură a Județului Arad

Grâu	Lei 510.—	per 100. kg.
Orz	300.—	" " "
Ovăș	280.—	" " "
Porămb	270.—	" " "

Despăgubirea crescătorilor pentru animale pierite din cauza boalelor.

Pentru a înconjura adresele număroase ce mereu ne sosesc dela crescători zădarnic, referitor la despăgubiri pentru animalele căzute din cauza diferitelor morburii, ca antrax febra aftoasă, (durere de gură și unghii) morva etc. Camera aduce la cunoștința tuturor că nu dispune de fondurile necesare în aceasta privință și deci nu le poate da agriculturii nici un ajutor. Vă închipuiți să piară numai 3000. buc. de animale peste întreg județul, și luând valoare medie la 8000.— Lei per bucată — dacă numai 50% despăgubire am da agriculturii — ar trebui să avem 12,000,000.— Douăsprezecemilioane Lei pentru acest scop, ceea ce durere nu o putem satisface din cauza lipsei de bani.

De altcum trebuie să observăm că foarte multe pagube s-ar putea înconjura,

a) Dacă fiecare dintre proprietari când e vita bolnavă, ar chema la timp medicul veterinar și dacă oamenii ar asculta și la sfatul medicului veterinar ar lăsa să se facă vecinările cari sunt atât de importante și atât de sigure pentru apărarea stocului de animale.

Aviz

Camera a contractat o cantitate de 70 mm. grâu de primăvară selecționat vânturat, curățit și trierat.

Prin urmare atragem atențiunea celor interesați că intrucât doresc a cumpara din acest soi de grâu sunt rugați a-și înainta cererile cel mai târziu până cu data de 28 Februarie 1930 la biroul Camerei pentru a putea prelua din vreme semânța dela magazia noastră din Arad Piața Mihai Viteazul 9.

Prețul semânței este fixat la suma de Lei 530.— Cincisuttreizeci Lei per 100 kgr.

Atențiune: Succesul recoltei mai ales la grâul de primăvară atâră dela însemnătate:

Cu cât se va semăna mai de vreme cu atât va fi mai mare posibilitatea pentru recoltă bună și cu cât se va semăna mai târziu cu atât va fi mai mică.

In atențiunea proprietarilor de mori mici țărănești.

Din cauză de ordine și pentru liniștea celor interesați, mai jos publicăm art. 7 din ordinul Ministerului de Finanțe No. 158456 din 20 Iunie 1927 care zice:

„Mori țărănești cari fac parte, conform legii din categoria producătorilor cu toate că în industria lor au și instalațiuni producătoare de energie și deci conform ordinului instructiv No. 109334 din 1927 ar reeși că sunt mari producători, totuși ele fiind mici industrii Ministerul a decis ca acestea mori să fie clasificate ca atare și deci să fie impuse la o sumă fixă ca impozit care sumă se va stabili conform normelor menționatului ordin instructiv.“

Prin urmare acele mori cari indiferent dacă sunt situate la țară sau la oraș, macină numai o singură calitate de făină în mici cantități și direct populațiunii pentru consum și nu pentru comerț sunt scutite de plata alor 2% impozit pe cifra de afaceri, plătind numai un pașal anual care va fi impus de Comisia de impunere locală,

Direcțiunea Camerei.

Ce trebuie să vadă un adevărat agricultor.

Mersul timpului din aceasta iarnă a cam îngrijat pe agricultori, semănăturile neacoperite cu zăpadă, înghețurile și desghețurile zilnice să știe că numai bine nu le-a făcut semănăturilor prin desele străngeri și îngăduiri, a păturii cultivate a pământului, stratul unde sunt înrădăcinate firele de grâu, începe a-se mișca. Ce se întâmplă? În urma acestei mișcări rădăcinile întepene în pământ încep a-se clătări mai ales când temperatura de peste zi în trece răceala de peste noapte așa că ziua când pământul se infoaie firul grâului cu tot cu rădăcini începe să se înalțe, până când rădăcinile ajung afară pe suprafața pământului.

E de știut că rădăcina este o parte foarte vânoasă a firului dar și accia să știe că rădăcina i i plină cu apă, ajungând la suprafața aceasta rădăcină în urma gerului înghețată ca și apa dintr'un pahar înghețată, crescând în volum plesnăște păreții rădăcinii stin gânduse viața din plantă. În astfel de cazuri nu este nici un ajutor, în primele zile a desprimăverii se mai văd frunze verzi dar după 2—3 zile de căldură s'au vestijit toate și firul a pierit. Inșă se întâmplă că gerurile nu sunt atât de tari, ca să înghețe rădăcina, tot așa nici rădăcinile să ajungă la suprafață, ci parte numai mișcate dela locul lor, celeace imediat ce pământul s'a svântat se poate și constata. Dacă în așa stare am lăsa semănăturile, vânturile reci de primăvară le îngălbenește adecă se îmbolnăvesc, întârziind coacerea, ceea ce știm că este păgubitoare mai ales de niște ani încocoace de când au început valurile de călduri ce apar chiar pe timpul secerișului.

În aceste cazuri nu putem sta cu mâinele încrucișate, ci trebuie să mișcăm să ajutăm planta care suferă ca peștele pe uscat și, iată cu ce le sărim intru ajutor:

Facem rost de un tăvălug de lemn nu de mare greutate, să fie de un stângem lungime și 20—29 cm. grosime din gorun cât au doi cai ușor să l poarte și îndată ce solul s'a svântat bine cam pela mijlocul lui Mă rți-

b) Dacă despăgubirea în caz de moarte s-ar face prin formarea asociațiunii de asigurare reciprocă așanumită mutuală — Anume: fiecare agricultor contribuie după valoarea animalelor ce posedă la formarea capitalului de despăgubire și cel păgubit în felul acesta își reprimește pentru animalul pierdut dela 50%—80% din preț.

c) Dacă membrii asociațiunii în cazuri date s'ar deobliga să preia cu un preț oareșcare carnea vitei tăiată forțat și a. m. d.

Și pe asta ca și cum ași auzi la cetirea articolului pe Pavel și pe Ioan! Dece nu se face dară?

Fiindcă azi cu foarte mare greutate se pot ortăci și 5. oameni ca să comande o mașină de semănat, care o dă Camera cu 20%—50% reducere.

Fiindcă azi nu sunt nici 2 oameni în sat care sunt de o părere.

În criza agricolă mondială de azi putem învinge numai dacă ne vom putea uni cât de curând în asociațiuni bine organizate pentru cumpărarea și vânzarea produselor noastre agricole, în bănci populare, și asociațiuni de asigurare reciproc.

Ce mare fierbere este azi în comunele noastre pentru alegerile de primar și consilii comunale.

Oare când va înțelege populațiunea noastră agricolă să arate un astfel de interes și față de chestiunile ei de meserie, celeace-i poate îmbunătăți starea materială?

N. P.

șor, când nu se încarcă cu pământ, prindem caii la el și trecem peste se mănătură, apăsând firele eșite dela locul lor, vânturile reci numai poate tăia în ele, rădăcinile se încăleșesc de pământ și planta începe să viețuiască normal, o semănătură tăvălugită nu îngălbenește nici odată și se coace mai de timpuriu ca cele netăvălugite. Și dacă, acum ați înțeles pentru ce și la ce fel de lucru să întrebuițeze și cât de mare însemnătate are tăvălugitul, este dorința noastră și folosința D voastră ca să vedem în șurile agricultorilor noștri, și câte un tăvălug de care și la alte lucrări mai are nevoie, despre care voi scria în numărul ce urmează ca să nu veniți în confuzie cu întrebuițarea lui.

Inginer Agronom.

Carol Stăniloiu

Adm. Fermei Statului Semlac

Ceva despre ce se scrie în toate cărțile, reviste și ziare agricole.

De un tim incoacea mai în toate cărțile și ziarele se poate ceti, grăpați primăvara semănăturile de toamnă. Drept că trebuie grăpate dar vedeți sunt ani când mai întâi trebuie tăvălugite și apoi grăpate și apoi dacă se grapă semănăturile mișcate dela locul lor cum v am arătat în articolul de mai sus smulgeți toate firele cauzând pagube și nu foloase de accia noi agricultorii specialiști ne trudim a Vă îndruma la zi despre lucrările ce trebuie făcute chiar în acel sezon. Dacă Vă scriem aceste rânduri mai din vreme le facem ca să mai faceți schimb de păreri ambiționându Vă voi între voi.

Dar să trecem la grăpat și să vedem de ce scrie toată lumea despre el.

1. Pentru aerisirea solului mai ales dacă iarna a fost zăpadă mare și la apăsut, formând o scoarță asupra pământului, care nu îngăduie pătrunderea luminei căldurei și nici a umezelei de care planta are foarte mare nevoie la desvoltarea ei, fiindcă nu-i tot una dacă noi i i ușorăm vegetația sau o lăsăm în soarta naturii.

2. Prin sgărietura tulpinei și inmulțirii pământului în jurul ei facem ca să înfrățească mai tare.

3. Sfărămăm mușuroaiele de cărțițe și bulgii din toamnă ușurând secerișul.

4. Rupem scoarța ce am provocat prin tăvălugire mai din vreme siliți a o face din cauza înghețării semănăturilor, fiindcă aceasta scoarță nu îngăduie pătrunderea luminei căldurei și umezelei.

5. Strângem toate gozurile și cotoarele rămase descoperite din toamnă, cari ca o răie a năpădit și a înăbușit creșterea firelor de grâu.

Când să se facă acest lucru?

Acest lucru în ani normali se face odată ce timpul a început a-se încălzi și numai când pământul este uscat, data începerii grăpatului cade pe ziua de Sfântul Gheorghe și iată dece:

a. Dacă a trebuit pela 20 Martie să tăvălugim semănăturile în decurs de o lună rădăcinile apăsate sau întărit intru atâta că, colții grapei nu le mai poate smulge.

b. Dela 23 Aprilie până la Sfinții Gheorghe adecă 13 Maiu adecă în trei săptămâni firele vulnerate la grăpat s'au întremat pe deplin intruatât, încât eventualele scăderi de temperatură nu le mai poate fi vătămă.oare, fiindcă semănătura proaspăt grăpată, răceala o îngălbenește adecă o îmbolnăvește.

c. Prin o astfel de grăpere ca și o prășire paiul se întărește se îngroașă și căderea grâului se mai micșorează.

d. Grăpatul se face cu grapa de fier constătătoare din 2 sau 3 frunze cu să se acomodeze ondolațiunii suprafeței solului, și nu din lemn cu colț de fier fiindcă această grapă tapână scormonește numai cu colții ajunși pe ridicătură iar cei din partea de jos nu ating deloc pământul.

Grăpatul se face cu grape ușoare și cu grapele grele, de peste 20 ani de când grăpez semănăturile și am aflat că grapa mare nu strică cât de afund să intre colții în sol numai să fie pământul uscat.

Inginer Agronom

Carol Stăniloiu

Adm. Fermei Statului Semlac

Citiți! **Citiți!**
Buletinul Agricol.

Apel către alegătorii Consiliului Județean

Iubiți Cetățeni,

Noua lege de organizare a administrației locale vă cheamă la urne pentru ziua de **5 Februarie 1930.**

În această zi se vor ținea în toată țara alegerile pentru consiliile județene.

Prin noua lege administrativă se realizează **principiul descentralizării** pentru care atâta vreme a luptat partidul național-țărănesc și se pun noi baze gospodăriei satelor, comunelor și județelor. Se asigură dreptul fiecărui cetățean de a alege la conducerea comunei și județului pe cei mai vrednici și cinstiți oameni. Fiecare comună și județ își va întocmi gospodăria după dorința reprezentanților ei aleși iar reprezentanții vor fi răspunzători în fața alegătorilor pentru toate actele lor, mai ales pentru administrarea bunurilor comunale și județene.

Se despart treburile politice de cele administrative prin ce se înlesnește colaborarea tuturor celor buni și realizarea păcii la sate și comune, de care pace are mare nevoie atât țara cât și voi, iubiți țărani!

În viitor aproape toate necazurile voastre vor putea fi rânduite la voi acasă și nu mai va fi lipsă de călătorii costisitoare la București.

Partidul național-țărănesc își desfășură cu mândrie steagul său glorios și cu încredere vă invită la luptă constituțională.

În aceste alegeri ia parte și partidul liberal.

Voi știți foarte bine că partidul liberal a combătut cu înverșunare noua lege administrativă și că parlamentarii liberali au părăsit parlamentul legându-se cu jurământ a scoate din vigoare această lege dacă țara le-ar ierta și uita păcatele și din nou i-ar aduce la cârma țării.

În fața acestor fapte, fiecare om cu scaun la cap se întreabă: ce caută liberalii la aceste alegeri, despre cari spun că sunt anticonstituționale și că ajunși la putere și de altfel le vor nimici!

După părerea noastră procedul lor este sfidător și provocător chiar la adresa plugărimii pentru că legea nouă administrativă în baza căreia sunteți chemați la vot consacră luptele cele mai frumoase din decenii ale plugarului român pentru dobândirea drepturilor sale la sate și la județ unde i-se desfășură toată viața sa economică, culturală și sufletească. E o insultă deci la adresa voastră a presupune că s'ar afla plugar țaran român care să

voteze contra celor mai vitale interese ale sale.

Partidul național-țărănesc care după o guvernare abea de 14 luni a înfăptuit reforme importante, a stabilizat moneda țării și a pus baze solide la refacerea economică și financiară, a ridicat cinstea și prestigiul țării înaintea străinătății acolo, unde n'a fost dela Unire incoace

În lăuntrul țării prin legii potrivite caută să mulțumească toate clasele producătoare și muncitoare. O repartizare dreaptă și cinstită a sarcinilor dar mai ales pacea între cetățeni care atât de mult a fost tulburată din meschine interese de partid.

Partidul nostru este călăuzit nu numai de principiile dreptății sociale ci și de o frățească înțelegere cu popoarele minoritare, cu cari vroim să trăim în cea mai frățească armonie și înțelegere respectând dreptul fiecăruia pentru că asta corespunde sufletului românesc.

De aceea vedeți pe lista aceasta pe lângă țărani și intelectuali români și maghiari și nemți, pe cari cu drag i-am invitat la frățească colaborare pentru binele județului și al satelor.

Partidul nostru care în timpul din urmă a obținut în străinătate succese minunate este pe cea mai bună cale de a înfăptui înțelegere și bună vecinătate cu toate popoarele chiar și cu acele state cari până eri ne erau dușmane. Prin ce câștigând tot mai mult siguranța externă vom putea să înfăptuim marile reforme economice interne cari credem că vor înălța țara noastră românească la gradul de prosperitate cum nu a mai fost niciodată.

Pentru că să-și poată îndeplini în liniște aceste îndatoriri față de voi și de țară are nevoie de desăvârșita voastră încredere.

De aceea vă invul cu drag să luați parte la alegerile din 5 Februarie ac. cu toții și să votați lista No. 1 care poartă semnul cercului (roata) și cu care de atâtea ori v'ați dus la strălucite victorii!

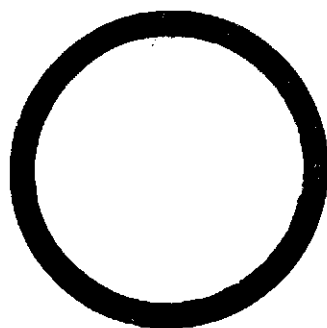
Ștefan Cicio Pop

Președintele organizației național-țărăniste din județul Arad

LISTA No. 1. a partidului național-țărănesc din Arad

dr. Ștefan Cicio Pop,
dr. Sever Popovici
Takacsí Nicolae
Adam Nicolae
Hunyar Algernon
dr. Grozda Aurel
dr Pop Victor
Darányi Ioan
Petz Francisc
Ianota Iosif
Giurgiu Ion
Gavalik Alexandru
dr. Buștea Cornel
Weber Ion
Crâșnic Arcadie
dr. Laza Romul
Brădean Zănobie
dr. Lelik Ștefan

Semnul: cercul

dr. Ursuți Avram
Draja Ioan
Cosma Mihai
Palfi Valentin
Iakab Ștefan
dr. Furdui Iosif
Torsan Vasile
Morar Iosif
Gerlach Iosif
Popovici Moise
Bogdan Pavel
Bokadi Iosif
Fulge Nica
Măneran Todor
Crișan Găvrilă
Moș Ilie
Scrob Pavel
Mladin Gheorghe

Votați lista No. 1 național-țărănistă!

Biruri grele!

Trebuie să plătim azi gospodăria deșănțată a lberatorilor.

Liberalii și frații lor de cruce averescanii așteptă lumea din pricina birurilor prea grele pe cari le-ar cere guvernul de azi. Că birurile sunt grele, o spune și guvernul Dlui Maniu, care se gândește cum ar face să le micșoreze. Dar de o cam dată trebuie să plătim datoriile, ce am moștenit de pe urma gospodării de până acum.

Deși Dl. Vintilă Brătianu se lauda peste tot, că a pus rânduială în cheltuielile Statului, a cheltuit fără socoteală banii Statului așa în cât atunci când a trebuit să lase locul altora, nici nu s'a putut ști bine cari sunt golurile, pe cari le-a lăsat în vistieria țării. Guvernul actual s'a îngrozit de ce a găsit!

Pe măsură ce se încheie socotelile, neîncheiate de la răboiu în coace, se decopere noi goluri. Cu prilejul discutării bugetului Statului, în ședința Camerii dela 21 Decembrie trecut, Domnul Ministru Madgearu, a spus că deocamdată golurile, dinpreună cu cele dela CFR, se ridică la 20 miliarde și 944 milioane, adică aproape 21 miliarde.

Douăzeci și una miliarde, pe cari țara trebuie să-i plătească azi, fiindcă timp de zece ani cu minciuna și cu jandarmii Domnul Vintilă Brătianu a fost impus țării. Iar acei, cari l-au impus atunci, azi când nu ei ci noi contribuabilii trebuie să plătim gloaba mai au îndrăzneala să aște!

Dar nu am isprăvit.

Pentru a pune stăpânire pe rodul muncii noastre în folosul instituțiilor liberale între altele Domnul Vintilă Brătianu a tipărit bani la Banca Națională și i-a dat cu împrumut la ai săi. Bancherii cari au făcut împrumutul au descoperit coțcăria și au cerut ca Statul să plătească banii, astfel luând dela Banca Națională. Din împrumut s'a plătit 4 miliarde și 622 milioane și mai avem de plătit, 2 miliarde și 600 milioane.

Alte șapte miliarde și un sfert, pe care țara trebuie să-le plătească azi fiindcă Domnul Vintilă Brătianu a avut pofta să ne robească instituțiilor liberale. Iar acei cari atunci cu minciună și jandarmi vi l-au impus, azi când noi, și nu ei, trebuie să plătim gloaba, au îndrăzneala să aște.

Și Domnul Vintilă Brătianu a mai avut o poftă: Acum trei ani, când a

Ce a câștigat România la Haga

După o ședință, care a început Dum. 19 cor. seara la orele 9 și s'a terminat Luni dimineața la orele 11, aranjamentul cu Ungaria s'a făcut. În timp de 70 ore, delegații au lucrat intens mai bine de 52 ore, cu foarte scurte întreruperi. Numai ultima ședință a durat ea singură 14 ore în șir.

Pentru a ajunge la acordul final, d. Titulescu a luptat deci 14 ore neîntrerupt și cu energie neobosită.

Rezultatul este că România nu plătește optanților nici un ban mai mult decât supușilor români.

Franța, Anglia, Italia, Japonia și Portugalia au renunțat în folosul Micei Înțelegeri la cota lor din reparațiile ungare, pentru a închide chestiunea optanților.

România nu cedează nimic din reparațiile ungare până la 1943.

România, Cehoslovacia și Jugoslavia încetează de a fi în procesele agrare în fața tribunalelor mixte, unde sunt înlocuite de un „fond comun“, cu personalitate morală, compus din rentă conform legii naționale și din plățile

dat Dumnezeu să avem recoltă bună, s'a servit de ea nu pentru a aduce belșugul în țară, ci pentru a ridica leul dela 2 și jumătate centime la 3,2.

Din care pricină a scăzut în consecință prețul cerealelor. Dacă leul rămânea la 2 și jumătate centime, în loc de 60.000 lei pe un vagon de grâu au fi luat azi 75.000 lei. E adevărat că în schimb băncile liberale, cari aveau datorii în străinătate, în loc de 75.000 lei au plătit de 60.000 lei. **Dl. V. Brătianu a ușurat băncile liberale pe spinarea agricultorilor. Nu numai atât, șomajul tot de aci a venit. Iar ca culme pentru a putea ține leul la 3,2 centime, după ce recoltă trecuse, a fost nevoie să se plătească opt miliarde și jumătate, din cari trei din vistieria statului.**

Alte trei miliarde, pe cari trebuie să le plătim azi fiindcă Domnul Vintilă Brătianu, cu toată opunerea de pe vremuri a partidului național-fără-nesc, a ținut să ridice leul. Iar acei cari și atunci cu minciună și jandarmi i-au dat puțință să-și facă gustul, azi când nu ei, ci țara trebuie să plătească gloaba, mai au îndrăzneala să aște. C. N.

Ungariei până la 1943 reprezentând o sumă de 240 milioane coroane aur care satisface toate pretențiunile optanților din cele trei state ale micei înțelegeri.

Astfel, orice răspundere a Statelor Micei Înțelegeri în chestiunea optanților este complect stinsă.

Plățile Ungariei după 1943 s'au fixat la 13 milioane și jumătate coroane aur anual.

Pentru celelalte procese din fața tribunalelor mixte, ca să se încheie acordul prin aportul de 100 milioane franci aur făcut de Franța, Anglia și Italia în favoarea țărilor Micei Înțelegeri pentru acoperirea lor de riscuri în procesele altele decât ale optanților.

Din punct de vedere financiar, acordul stipulează că obligațiile emise de Fondul comun, pe baza vârsămintelor ungare și a contribuției marilor puteri, vor fi amortizabile între 1943 și 1966.

Fondul va servi la lichidarea tuturor proceselor dintre Mica Înțelegeri și Ungariei.

În fine, Ungaria acceptă să plătească pentru asigurarea unui sold pozitiv în favoarea Micei Înțelegeri, care obține în acest scop 12.100.000 coroane aur, dela 1944 la 1966.

Deasemenea s'a regulat și chestiunea bunurilor bulgare lichidate, România primește pentru ele 270 milioane și a nume 110 milioane dela Bulgaria, iar diferența de 160 milioane dela Franța, Anglia și Italia, care în acest scop au sporit cota României la reparațiile bulgare până la sfârșit, iar la cele ungare până la 1943 dela 10 și jumătate la 13 la sută. Important este că această sumă e primită de România peste partea ei din reparații și nu este dedusă din procentul prevăzut în tratat.

În rezumat, din cele mai sus, se vede limpede că toate pretențiunile maghiare, prezente și viitoare, față de Statele Micii Înțelegeri rămân definitiv stinse, compesându-se din reparațiile, pe care Ungaria le datorează Cehoslovaciei, Jugoslaviei și României.

Conferința dela Haga a mai dat României avantajii financiare, deasemenea și Jugoslaviei și Cehoslovaciei.

Astfel, delegații Franței au declarat că vor reduce datoriile României către Franța, cu 50 la sută, iar cele ale Greciei și Jugoslaviei cu 45 la sută.

În sfârșit, diferendul financiar cu Bulgaria a fost deasemeni rezolvat, Bulgaria obligându-se să plătească, în primii zece ani, anuitații de câte 10 milioane franci aur; în cei 11 ani următori anuitații de câte 11 jum. milioane franci aur, iar în ultimii 16 ani anuitații de câte 12 milioane 46 mii franci aur.

Intru mulți ani stăpâne!

La 30 Ianuarie a. c. cu prilejul sărbătorii religioase Grigorie, Vasile și Ioan s'a serbat onomastica P. S. Sale Episcop Grigore al. Aradului.

P. S. a fost felicitat de d. dr. Iustin Marsieu prefectul județului care însoțit de dnii parlamentari dr. Borneas, dr. Velici, prof. Teodorescu și Col. Al. Vlad au făcut vizita de rigoare. Din partea armatei a transmis felicitări d. General Vișoreanu și d. Col. Manafu șeful statului major P. S. a fost plăcut surprins de felicitările sincere exprimate de intelectualii localnici cari l-au cercetat. Din partea asociațiunii femeilor ortodoxe a felicitat dna Ascaniu Crișan și mai multe doamne din societatea de elită a Aradului. Felicitările preoșimii au fost tălmăcite de P. C. Părinte Morușca din Bodrog și P. C. Arhimandrit dr. Suciu și mai mulți preoți în Arad. Intelectualii fără nuanță politică au ținut să-și exprime bunele urări ca o incurajare pentru năzuințele precunoscutale S. P. Sale de a face destinderea culturală.

Din parte-ne urăm P. S. Sale mulți fericiți ani intru preamărirea bisericii și credinței noastre ortodoxe.

Intru mulți ani Stăpâne!

„Românul“

Institutul Surorile de Ocrotire „Principele Mircea“

Se aduce la cunoștință generală că Ministerul muncii, sănătății și ocrotirii sociale, aprobă înființarea unui nou institut de surori de ocrotire, cu sediul în București, sub denumirea de Institutul Surorilor de Ocrotire „Principele Mircea“.

Cursurile se vor deschide la 1 Februarie a. c. toată cererile se vor înainta până la 30 Ianuarie a. c. la Secțiunea Socială „Principele Mircea“ Str. Aurel Vlaicu No. 19.

Condițiile de admitere sunt următoarele:

1. Vârsta de 18 ani și nu mai mult de 30.
2. Pregătirea școlară cel puțin 4 cl. secundare sau altă școală echivalentă școlară secundare.

Șirianul Ion Slavici

Îi spun lui Slavici, Șirianul ca să-și aducă aminte lumea că acest meșter al graiului românesc este răsărit din Podgoria Aradului. Ultimul număr din bătrâna revistă „Convorbiri Literare“ a început să-i publice Memoriile și împrurarea asta a făcut să se vorbească iar despre uitatul Ioan Slavici. Ioan Slavici din Șiria omul ce a avut o viață atât de sbuciumată și care pentru greșala ce-a săvârșit a ispășit încă în viață fiind, căci Slavici a murit de două ori, odată când și a schimbat ținuta politică și a doua-oară când și-a dat tributul, țărânei din care a fost plămădit. Dar să lăsăm pe Slavici omul.

Va fi fost și el cu multe slăbiciuni inerente oricărui om. Trecând din această viață trebuie măsurat datinei creștine, trebuie să i-se ierte și eventualele greșeli ce le a avut.

Slavici a fost însă mai mult decât un om, a fost un mare povestitor și un rar meșter al cuvântului românesc. Și pentru aceasta Slavici nu trebuie uitat căci el trăiește prin Popa Tanda, Budulea Taichii, Moara cu noroc, Mara și alte multe opere cu cari a îmbogățit literatura românească. Și dacă pentru aceasta Slavici scriitorul va trebui să nu fie uitat de nici un român cu atât mai puțin trebuie să-l uităm noi arădanii cărora ne aparține Slavici mai mult, atât prin originea sa, cât mai ales prin descrierea oamenilor și locurilor dela noi. Născut în Șiria și crescut la liceul din Arad, atât satul său natal cât și Aradul copilăriei lui i au săpat în suflet urme nesterse. Per-soanele din nuvelele sale ne simt atât de cunoscute nouă arădanilor și spațiul în cari își desfășoară aceste personaje acțiunea lor, este tot Podgoria Aradului.

Iată ca exemplu cadrul în care se

mișcă eroii din romanul său Mara pe cupeața sau „pilărița“ atât de caracteristică vieții dela noi; „Marți dimineața Mara și scoate șatra și coșurile pline în piața de pe țărnamurul drept al Mureșului unde se adună la târg de săp-tămână Murășenii până de pe la Să-vârșin și Sobotelii și Podgorenii până de pe la Cuvin. Joi dimineața ea trece Murășul și întinde șatra pe țărnamururile stâng unde se adună Bănățenii până de pe la Făget, Căpălănași și Săn-Mic-lăuș. **Vineri noaptea după cântatul coșurilor ea pleacă la Arad, ca ziua s'o prindă cu șatra întinsă pe piața cea mare, unde lumea se adună din șapte jnături.**

„Dar lucrul cel mare e, că Mara nu iese niciodată cu gol în cale; vinde ce poate și cumpără ce găsește, duce dela Radna ceea ce nu găsești la Lipova ori la Arad; și aduce dela Arad ceea ce nu găsești la Lipova sau la Radna. Lucrul

de căpetenie e pentru dânsă, ca să nu mai aducă ce a dus și vinde mai bu-curos cu câștig puțin decât să i „clo-cească“ marfa.“

Cu aceste cuvinte începe romanul lui Slavici, Mara. Se cade ca tot del Aradul pe care l'a descris așa de frumos și plastic să începă opera de reabilitare a lui Ioan Slavici.

Și dacă n'a sosit încă timpul ca să avem o statuie a lui Slavici la Arad credem că nu se mai poate amână faptul ca nici măcar o placă comemorativă să nu fie pe casa din Șiria und Slavici mai întâi a văzut lumina zilei.

Facem un apel călduros către neobositul rector Dr. Teodor Botiș președintele Asociațiunii Astra, despărți-mântul Arad, ca ajutorat de Comitet local al „Astreii“, să ia inițiativa ace-tei comemori, căci datoria arădanilor este să înceagă reabilitarea acestui mare scriitor.

I. Lang

Impozanta sărbătoare dela Guravăii.

În comuna Gura-văii a avut loc la 26 Ianuarie o sărbătoare de rară solemnitate. S'ar sfințit noul edificiu școlar zidit sub actualul guvern. Au participat peste 2 mii de țărani din jurul Gurahonțului, din comunele Guravăii, Plescuța, Iosășel Iosaș, Dumbrava, Holt, Rădeș, Zimbru, Valea mare, Secaș, Aciuța, Rostoci, Budești, Bonțești, Cil, Almaș, Crocna etc. venind cu steaguri și fanfare pentru a primi pe dnii parlamentari din Arad invitați la acest festival în semn de dragoste și solidaritate. Răspunzând invitației au luat parte la această frumoasă manifestare culturală dnii deputat Al. Vlad. Nicolae Adam și senator dr. E. Velici. Populația entusiasmata de sosirea dnilor parlamentari i-au primit cu cea mai mare dragoste și fast în curtea bisericii, unde din partea populației a ținut o cuvântare de bun sosit d. Ioan Bogdan căruia i-a răspuns d. deputat Vlad.

După serviciul divin oficial de părintele Const. Fărcaș întreaga asistență a trecut în curtea școlii. La sfințirea noului edificiu. Aci s'au ținut și cuvântări cu substrat cultural, d. părinte Fărcaș vorbind de cultură socială, d. învățător Dumitrescu despre școală, iar d. Bogdan despre Gheorghe Barițiu, patron al școlii noi. Seria cuvântărilor s'a terminat cu bineșimțita cuvântare a dlui. deputat Vlad, care e nepot al lui Gh. Barițiu, exprimându-se dorința ca duhul lui Barițiu să planeze totdeauna asupra învățătorilor și elevilor acelei școli.

Acestei solemnități culturale îi urmasse o adunare populară ținută pe platoul dintre școală și gară. Adunarea încadrată pitoresc între munții înzăpezii era dintre cele mai frumoase. În jurul oratorilor fâlfâiau drapele naționale și ropotul de aclamațiuni își găsea ecoul între munți.

Aci a vorbit dl. deputat Al. Vlad tratând despre însemnatatea alegerilor județene și comunale și despre însemnatatea organizațiilor de voinici și dl. senator Dr. E. Veliciu care a făcut o privire generală asupra situației politice. A urmat apoi vorbirea înțeleaptă a dlui deputat Nic. Adam ascultat, ca și ceilalți oratori, cu mult interes. Discursurile au fost urmate de ropote de aplauze pentru guvern, și dnii Iuliu Maniu și I. Michalache.

Au mai vorbit dnii Ioan Bogdan și Simion Neamțiu, cari au tâlmăcit încrederea și iubirea neclintită a acestui popor față de partid și conducători săi. Adunarea atât de bine reușită s'a încheiat prin mulțumirea exprimată de d. deputat Vlad.

A urmat o masă comună luând parte dnii parlamentari, părintele Fărcaș, învățătorul I. Dumitrescu, prim-pretor Dr. Tudoran subvizor Căntana din Hălmașiu, dl. Ion Bogdan și țărani. În decursul mesei a cântat fanfara bine instruită din Aciuța. Evenimentul din gura văii este exemplul solidarității și iubirii ce există între popor și conducătorii săi.

Curs de limba engleză. La 1 Februarie ac. începe cursul seral de limbă engleză ținut de d. Isaia Tolan cunoscutul publicist și profesor la școala superioară de comerț din Arad. Inscriseri se fac zilnic la școala comercială din localitate. Taxa lunară 200 Lei.

Mulțumita reuniunii femeilor române din Arad

Potrivit scopului de binefacere și înțepniunilor nobile de a ajuta pe cei lipsiți, Reuniunea Femeilor Române din Arad. în anul acesta cu ocazia Sărbătorilor de Crăciun al colectat prin concursul personal a Dnei Eugenia Dr. Șt. Cicio Pop, prezidenta reuniunii și Dna Victoria V. Antonescu, valoroase donațiuni în bani și articole de îmbrăcăminte dela Instituțiile locale și particulari.

Acțiunea Domnelor române a fost sprijinită prin donațiuni, suprasolviri și ofrande în natură.

Donațiuni.

Primăria Orașului, Arad Lei 20.000. Prefectura Jud. Arad Lei 10.000. Camera Deputaților, București Lei 10.000.- din fondul orf. al Camerei Deputaților, București 5.000.-, Senatul Lei 10.000.- Fabrica Astra Arad Lei 5.000.- Soc. Industrială Arad-Brad Lei 5.000.- Baron Neuman K. Arad Lei 1.000.- Dna Sapira Lei 1.000.- Dl. Deputat Vlad Lei 200.-, Iosif Morari Petriș Lei 300 Banca Arădana Lei 3.000. Banca Ardeleană Arad Lei 1.500.-, Carol Andrenyi & Fii Lei 1.500.- Băncile Bănățene Unite Arad Lei 1.500.- Cassa de Păstrare Generală Arad Lei 1.000.- Cassa de Păstrare Arad Cenădana Lei 1.000.- Cassa Generală de Economii Lei 500.-, Banca Marmorosch Blank & Co. Arad Lei 500.-, Banca Românească Arad Lei 750.-, Cassa Centrală de Păstrare Lei 500.-.

Ofrande făcute în natură:

Industria Textilă Arădană 100 metri pânză, Fabrica de Impletituri și Tricotage reducere de cca Lei 16.000.- la marfa cumpărată, Németh Szenes és Schwartz 12 m. parchet, „Teba“ Tesătorie de bumbac diferite stoffe, Klein Sándor, stoffă pentru 3 rochițe, Heim stoffă, Kell și Krausz 2 perechi ciorapi, Glüch 1 boneta, Kopetko 3 m. parchet, Lusztig és Berger 3 perechi ciorapi, Dna Petran, Dna Avramescu, Dna Ispravnic, Dna Mladin, Dna Baron Pop, Dna Florica Popovici, Dna Eugenia Șt. C. Pop, Dna Goldiș, Dna Antonescu, Dna Vășan, Dna Mărcuș, Dna Păcurar, Dna Stoinescu, Dna Crișan, Dna Tatu. câte 10 pachete de zahari cale pentru pomul de Crăciun.

Astfel Reuniunea Femeilor Române în ajunul de Crăciun a ridicat pom de Crăciun în sala Școlii Iosif Vulcan, unde au distribuit copiilor săraci 200 perechi de ghete, 200 perechi ciorapi, 53 buc. sveterc, 24 garnituri îmbrăcăminte pentru copii, 24 bonete, precum și pânza și stoffele donate.

Comitetul Reuniunii, în numele copiilor săraci și a părinților lor, aduce și pe aceasta cale cele mai călduroase mulțumiri tuturor binefăcătorilor amintiți mai sus, cari au contribuit în mod covârșitor la îndeplinirea acțiunii de sprijinire a Reuniunii.

Suprasolviri la balul aranjat de reuniune.

Prea Sf. Sa. Episcop Grigorie, Lei 600.-, Dl. St. C. Pop Lei 500.-, Dna Ing. Eliza Stăițiu Lei 600.-, Dna și Dl. Brutus Păcurariu lei 500.-, Dl. Nichifor Jura lei 500.-, Dna Dr. S. Ispravnic lei 400.-, Dl. Colonel Brațianu lei 400.-, Dl. Dr. A. Boțioc lei 300.-, Dl. Dr. Sârbu lei 300.-, Dl. dr. Iulius Borneas lei 300.-, Dl. Chera lei 300.-, Dl. dr. Hălmașian lei 300.-, Dl. Ing. R. Rimbaș lei 300.-, Dl. și Dna Dr. A. Stoinescu lei 300.-, Dl. și Dna Tatu lei 300.-, Dl. și Dna

Birtolonu lei 300.-, Dl. Cristea inspector școlar lei 100.-, Dl. și Dna dr. Pleș 100.-, Dl. V. Mangra lei 200.-, Dl. Profesor Langa lei 200.-, Dl. dr. Botiș lei 200.-, Dl. Lazar lei 200.-, Dl. dir. Piso lei 100.-, dl. și dna Ing. Trimbiționi lei 200.-, dl. Crișan Ioan lei 100.-, dl. și dna Bozgan lei 200.-, dl. dr. Faur lei 100.-, dl. Ioachim Dabici lei 100.-, dna Moldovan lei 200.-, dl. Madanovici lei 200.-, dr. Lazar subprefect lei 300.-, I. Dolga 100.-, dr. Liviu Tămășdan 200.-, dr. A. Lazar 100.-, Ioan Ispravnic 300.-, I. Giurgiu 100.-, Gh. Cosma 100.-, Pavelescu 100.-, Gh. Cioban 100.-, Zeno Antonescu 100.-, dr. Ioan Ursu 200.-, dr. Pop, Șiria 300.-, Capit. Ciorogariu 300.-, dr. Hențiu 200.-, dr. Șandru 100.-, dna Ursu Vioara 100.-, Văd. dr. Barbura 100.-, Ing. Butoescu 100.-, dr. Moldovan 100.-, Lucia Ungurean 300.-, dșoara Stefanescu 200.-, dl. Guleșiu 100.-, Cornel Burza lei 200.-

Reuniunea exprimă mulțumiri sincere tuturor cari au contribuit la scopul de binefacere al societății.

In atențiunea producătorilor de vin și țuică.

Ing. Ștefan David și prof. I. Ardelean au reușit să descopere un preparat care înlesnește foarte mult și grăbește fermentarea vinurilor și țuicei, indiferent de temperatură. Atât la cald cât și la rece fermentarea (Ferberea) mustului se face în timp foarte scurt și cantitatea de alcool este simțitor mărită.

Avantagiile acestui preparat care se vinde sub numirea de „BACTERIN“ sunt următoarele: 1. Mustul (de vin sau orice fructe) fierbe în mai scurt timp decât jumătate din ordinar. 2. Transformă tot zahărul pe care îl conține mustul în alcool ceace mărește cantitatea de alcool a vinului sau rachiiului. 3. BACTERIN-ul este foarte eficient, deoarece pentru fermentarea unui litru de must ajunge o cantitate ce costă abia 10—15 cani.

BACTERIN-ul se pune în vânzare în Laboratorul Școlii Comerciale Superioare din Arad, Piața Xenopol No. 1. Tot acolo și îndrumări pentru întrebuintare.

Alegerea consiliului municipal

Arad. După informațiunile ce le deținem alegerea pentru consiliul municipal Arad va avea loc la 15 Martie ac. Se intenționează compunerea unei liste care să intrunească toate partidele inclusive și pe minoritari cu scop de a se realiza o gospodărie orășanească fără colorit politic. La încheierea ziarului aflăm că minoritarii unguri nemulțumiți cu cele 13 locuri oferite pe listă, ar refuza colaborarea la această alegere. Până în cele din urmă se speră că minoritatea maghiară se va convinge de exagerata ei pretențiune de a-i se asigura peste 13 locuri.

Teatrale.

Teatrul „Cărăbuș“ la Arad. În ziua de 3 și 4 Februarie ac. va avea loc la Arad, pe scena teatrului comunal o reprezentanție a teatrului „Cărăbuș“ din capitală, de sub direcția dlui Tănase. Programul anunță reprezentare revistei „Miss Revista“ jucată de repetate ori în capitală. Bilete se pot cumpăra la Librăria Dicezană din Arad, Bivard Reg. Maria.

Stiri diferite

La 5 Februarie votați cu lista No. 1, semnul cercul, care e lista partidului vostru național-țărănesc.

La 24 Ianuarie ac. s'a oficiat la catedrala ort. română și la toate celelalte biserici ale confesiunilor din localitate și din județ un Te Deum. În această zi s'a serbat al 71-le an dela unirea Moldovei și Munteniei.

La catedrala ort. rom. au participat toate autoritățile civile în frunte cu d. dr. Iustin Marșieu prefect al județului dr. Lazar Augustin subprefect și d. dr. Moga chestorul poliției precum și autoritățile militare reprezentate prim d. General Vișoreanu. Autoritățile și-au trimis delegații și la celelalte biserici.

Organizarea voinicilor la Curtici.

În cadrul de rar entuziasm a decurs organizarea cetei de voinici la 27-Ian. în comuna Curtici. D. dr. Ursuși chemat de populația locală să organizeze voinicia, a fost primit de o mulțime de peste două mii țărani. Sosit la Curtici la orele 3 după masă, înscrierea a durat aproape două ore și s'au înscris peste trei sute tineri.

Cete de voinici. Organizațiile național-țărănești din județi cari vor să organizeze cete de voinici în comunele lor se vor adresa în scris dlui Dr. Avram Ursuși avocat în Pecica.

Succesul Haga în chestiunea reparațiilor a avut un ecou satisfăcător în întreaga țară. D. I Maniu în numele guvernului și al partidului a felicitat telegrafic pe dnii Titulescu, Mironeșcu și Lușoșanu. O telegramă de felicitare a fost trimisă și de d. Șt. Cicio Ppo președintele Camerei în numele parlamentarilor.

După cât suntem informați delegația noastră se întoarce în țară la 20 Februarie.

Balul femeilor române ortodoxe

va avea loc la 1 Februarie ac. Sâmbătă, în saloanele restaurantului „Central“ din Arad cu începere la orele 10 seara.

Optanții ungurii, după indicile furnizate de presa din Ungaria, par a fi nemulțumiți cu hotărîrea dela Haga. Centrele „ébredistilor“ unguri cari au fluturat chestiunea optanților cu tendințe de revizuire a tratatului de pace dela Trianon, au atacat violent pe d. Bethlen primministrul Ungariei care a reprezentat interesele maghiare la Haga.

Față de această situația de nemulțumire în cadre mai restrânse, presa maghiară în general se bucură de soluționarea problemei în felul cum s'a făcut, interpretând acordul și planul lung ca un mijloc, ce ar aduce reale îmbunătățiri economice și o apropiere a Ungariei de mica înțelegere.

Rezultatul strălucit al guvernului în județul Severin.

La 27 Ian. ac. a avut loc în județul Severin alegerea unui senator în locul dlui Valeanu decedat. La alegere au participat doi candidați d. Dobrin Gh. guvernamental și d. Iovin I. independent.

Candidatul guvernamental a intrunit o majoritate zdrobitoare de 20.093 voturi față de adversarul independent care obținuse numai 4210 voturi.

„Citiți și răspândiți „Românul“

Nr. 20/1930, Primăria Iermata.

Publicațiune.

În ziua de 28 Februarie 1930, se vor ține la primăria Iermata următoarele licitațiuni publice:

1. La orele 8 pentru furnizarea mobilierului necesar pe anul 1930, precum și repararea celui existent din caz în caz.

2. La orele 8 jumătate pentru repararea trăsurilor și rechiziților de pompierit în anul 1930.

3. La orele 9 pentru cumpărarea pomilor necesari la plantarea în grădina de pomărit.

4. La orele 9 jumătate pentru procurarea lemnelor de foc, și transportarea lor pe seama primăriei Iermata, precum și locuinței notariale, necesare în 1930.

5. La orele 10 pentru furnizarea imprimatelor, registrelor, rechizite de birou, precum și compactarea cărților de legi, regulamente, monitoare oficiale.

6. La orele 10 jumătate pentru furnizarea materialului necesar, reparării gardurilor dela primărie și locuința notarială, ca scânduri, stâlpi, cuie, sârmă de îngrădit, precum și întreprinderea reparării acestor garduri.

7. La orele 11 pentru furnizarea materialului necesar edificării unui șopron pentru lemne, precum și varul, cimentul și unelte de văruit localul poliției, grajdul comunal, fântânile din hotar, locuința pădurarului din pădurea comunală etc.

8. La orele 11 jumătate pentru confecționarea uniformelor alor 2 polițiști, de asemenea echipamentul, încălțămintele și armamentul necesar pe anul 1930.

9. La orele 2 p. m. pentru furnizarea petroului, lămpilor, chibritelor necesare luminatului în anul 1930.

10. La orele 2 jumătate pentru repararea ghețării comunale.

21. La orele 3 pentru reparațiile ce vor obveni din caz în caz la localurile proprietatea comunei în anul 1930.

12. La orele 3 jumătate pentru furnizarea petrișului necesar drumurilor comunale în anul 1930.

13. La orele 4 pentru vinderea animalelor de reproducție selecționate, și cumpărarea unui vier de reproducție.

14. La orele 4 jumătate pentru furnizarea hranei necesară animalelor de reproducție în anul 1930.

Caietele de sarcini se pot vedea la primărie unde se pot primi toate informațiunile în legătură cu licitația, care se va ține în conformitate cu dispozițiile legii contabilității publice.

În caz că la termenul de licitație fixat nu se vor prezenta oferte, aceasta se va repeta la data de 28 Martie 1930.

Iermata la 20 Ianuarie 1930.

Primăria comunei.

Nr. 25/1930.

Primăria comunei Pauliș.

Publicațiune

Se aduce la cunoștința publică că în ziua de 22 Februarie ora 16 1930 Primăria comunală Pauliș, vinde prin licitație publică 4 buc. vieri neapți de reproducție. Licitația se va face potrivit Legii contabilității publice.

Pauliș, la 13 Ianuarie 1930.

Primăria.

No. 30/1930 Primăria Moroda

Publicațiune.

În ziua de 28 Februarie 1930, se vor ține la primăria Moroda următoarele licitațiuni publice:

1. La orele 8 pentru furnizarea mobilierului necesar pe anul 1930 precum și repararea celui existent din caz în caz.

2. La orele 8 $\frac{1}{2}$, pentru repararea trăsurilor și rechiziților de pompierit în anul 1930.

3. La orele 9 pentru cumpărarea pomilor necesari la plantarea în grădina de pomărit.

4. La orele 9 $\frac{1}{2}$ pentru procurarea lemnelor de foc, și transportarea lor pe seama primăriei Moroda, precum și locuinței notariale, necesare în 1930.

5. La orele 10 pentru furnizarea imprimatelor, registrelor, rechizite de birou, precum și compactarea cărților de legi, regulamente, monitoare oficiale.

6. La orele 10 $\frac{1}{2}$ pentru furnizarea materialului necesar reparării gardurilor dela primărie și locuința notarială, ca scânduri, stâlpi, cuie, sârmă de îngrădit, precum și întreprinderea reparării acestor garduri.

7. La orele 11 pentru furnizarea materialului necesar edificării unui șopron pentru lemne, precum și varul, cimentul și unelte de văruit localul poliției, grajd comunal, fântânile din hotar, locuința pădurarului din pădurea comunală etc.

8. La orele 11 $\frac{1}{2}$ pentru confecționarea uniformelor alor 3 polițiști, de asemenea echipamentul, încălțămintele și armamentului necesar pe anul 1930.

9. La orele 2 p. m. pentru furnizarea petroului, lămpilor, chibritelor necesare luminatului în anul 1930.

10. La orele 2 $\frac{1}{2}$ pentru repararea ghețării com.

11. La orele 3 pentru reparațiile ce vor obveni din caz în caz la localurile proprietatea comunei în anul 1930.

12. La orele 3 $\frac{1}{2}$ pentru furnizarea petrișului necesar drumurilor comunale în anul 1930.

13. La orele 4 pentru vinderea animalelor de reproducție selecționate, și cumpărarea unui vier de reproducție.

14. La orele 4 $\frac{1}{2}$ pentru furnizarea hranei animalelor de reproducție în anul 1930.

15. La orele 5 pentru vânzarea fânului proprietatea comunei în cantitate de circa 6 vagoane.

Caietele de sarcini se pot vedea la primărie unde se pot primi toate informațiunile în legătură cu licitația, care se va ține în conformitate cu dispozițiile legii contabilității publice.

În caz că la termenul de licitație fixat nu se vor prezenta oferte, aceasta se va repeta la data de 28 Martie 1930.

Moroda la 20 Ianuarie 1930.

Primăria comunei

Nr. 83/1930,

Primăria comunei Glogovaț.

Publicațiunea

Licitațiunea prima referitoare la vânzarea gunoiului comunal fiind rămasă fără rezultat, se publică o a doua licitațiune cu același obiect la casa comunei pe ziua de 1 Martie 1930.

Primăria.

România. - Județul Arad, - Plasa Șiria.

Primăria comunei Seleuș.

Nr. 113/1930.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință că în ziua de 4 Martie a. c. la orele 9 se va ține în Primăria comunei Seleuș licitație publică cu ofertă închise pentru confecționarea a 2 rânduri haine de iarnă, uniformă polițienească și două perechi de cisme pe seama polițiștilor.

Seleuș, 22 Ianuarie 1930.

Primăria.

No. 42/1930.

Publicațiune.

Primăria comunei Nădab ține în ziua de 1 Martie 1930 următoarele licitațiuni privitoare la cumpărături, reparațiuni și executări de lucrări necesare pe anul 1930:

La orele 8 pentru repararea edificiilor comunale și furnizarea materialului necesar la întreținerea acestora.

La orele 8.30 pentru furnizarea porumbului, ovășului și paielor necesare la întreținerea cailor comunali și a reproducătorilor masculi precum și a rechizitelor necesare la îngrijirea lor.

La orele 9 pentru furnizarea materialului de iluminat necesar la birourile comunale și la iluminatul drumurilor.

La orele 9.30 pentru furnizarea registrelor, imprimatelor și a furniturilor de cancelarie.

La orele 10 pentru repararea podurilor și fântânelor precum și a materialului necesar la întreținerea lor.

La orele 10.30 pentru confecționarea echipamentului necesar la guarzi comunali.

La orele 11 pentru furnizarea alor 96 m. lemne de foc necesare la încălzitul edificiilor comunale.

La orele 11.30 pentru cumpărarea alor trei bucăți vâlăuri de fiment necesare la adăpatul vitelor pe pășune.

La orele 12 pentru cumpărarea unui taur pentru reproducție.

Licitațiile se vor ține în conformitate cu art. 72—83 din Legea Contabilității publice cu oferte închise și sigilate.

Garanța de 10 la suta pentru fiecare adjudecațiune în numerar se va depune.

Condițiunile se pot vedea zilnic în biroul notarului comunal.

Nădab, la 20 Ianuarie 1930.

Primăria.

Hotel
CENTRALArad
Telefon 596-HollCalorifer!
Apă caldă curente!
Prețuri reduse!Achitați abonamentul
la „ROMÂNUL“

La „Lăptăria Agricultorilor“

Arad, Str. A. Mureșianu 7-9.

să poate căpăta Unt de calitate I. Lei 160.— kgl. Cascaval Te-leider 60.— Lei. La comerțanți prețuri favorabile.

Stampila de cauciuc

ținte (cuie) pt- drapele,
insignii și lucrări
de gravură

Iuliu Csáky

gravor

Arad Str. Alexandri No. 5
(în Str. Hotelului Central).

Abonații ziarului nostru sunt
cu stăruință rugați a plăti abo-
namentul. Costul abonamentului
se va trimite pe adresa admi-
nistrației ziarului.

Redactor responsabil:

I. ARDELEAN

Citiți și răspândiți
„Românul“

Programul de Duminică

CENTRAL**Lolote și'a găsit
norocul**cu Carmen Boni, André Roanne
și Hans Junkermann**ELITE****Școala dragostei**cu Esther Ralston și Lane
Chandler.**GRĂDIȘTE****Vulturul împăratului**cu Rod la Rocque și Philly's
Haver.

::: G A I :::

Detectivul misterios

cu Tom Mix.